

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. április 10.
(OR. en, hr, hu, pl)

Intézményközi referenciaszám:
2021/0426(COD)

8083/24
ADD 1 REV 2

CODEC 871
ENER 152
ENV 351
TRANS 174
ECOFIN 347
RECH 131

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tervezet – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE az épületek energiahatékonyságáról (átdolgozás) (első olvasat) – A jogalkotási aktus elfogadása = Nyilatkozatok

Horvátország nyilatkozata

A Horvát Köztársaság – a jogalkotási javaslatban meghatározott ambíciók sérelme nélkül – továbbra is elkötelezett a klímasemlegességi célkitűzések elérése iránt. Üdvözljük a szövegnek a természeti katasztrófák által károsított épületek felújítására vonatkozó rendelkezésekkel történő kiegészítését, ami a 2020. évi földrengéseket követő újjáépítés miatt különös jelentőséggel bír a Horvát Köztársaság számára.

Mindazonáltal továbbra is komoly fenntartásaink vannak a javaslat végleges szövegével kapcsolatban, és nem vagyunk meggyőződve arról, hogy az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv (a továbbiakban: az irányelv) átdolgozására vonatkozó javaslat biztosítani fogja a kitűzött ambiciózus célok megfelelő elérését, ezért tartózkodunk a jogi aktus elfogadásakor.

A Horvát Köztársaság úgy véli, hogy az irányelv átdolgozása keretében egyértelműen ki kell nyilvánítani, hogy az irányelv célja a dekarbonizált nemzeti épületállomány megvalósítása a kibocsátásmentes épületállomány 2050-ig történő elérése érdekében, mivel nem lesz lehetséges valamennyi épületet a kibocsátásmentes épületekre vonatkozó szabványoknak megfelelően felújítani; egyes épületek esetében a kibocsátásmentes épületekre vonatkozó szabványok teljesítése műszakilag nem lehetséges vagy gazdaságilag nem életképes. A kibocsátásmentes épületekre vonatkozó szabványok teljesítésének indikatív célkitűzésnek kell lennie.

Hangsúlyozni szeretnénk, hogy nem vonjuk kétségbe a nem lakáscélú épületekre vonatkozó energiahatékonysági minimumszabványok tekintetében meghatározott ambíciókat. Az átdolgozott irányelv tartalmaz rendelkezéseket a természeti katasztrófák által károsított épületek felújítására vonatkozóan, ami a Horvát Köztársaság számára – egy általános megközelítéssel szemben – elfogadhatóbbá teszi a 9. cikk (1) bekezdésében foglalt kötelezettségek teljesítését. E rendelkezések emellett a jövőben is lehetővé fogják tenni a természeti katasztrófák által sújtott tagállamok számára, hogy rugalmasságot alkalmazzanak a megközelítéseikben. A Horvát Köztársaság mindemellett továbbra is úgy véli, hogy a nem lakáscélú épületek energetikai felújításának energiahatékonysági minimumszabványok révén történő előmozdítását célzó, a 9. cikk (1) bekezdésében foglalt rendszer egésze nem megfelelő módon került létrehozásra, és a végleges javaslatban szereplő néhány elem nem kivitelezhető, vagy pedig nem pragmatikus.

A Horvát Köztársaság szisztematikusan szorgalmazta egy alternatív megközelítés kialakítását a nem lakáscélú épületekre vonatkozó energiahatékonysági minimumszabványok tekintetében (a lakóépületekre vonatkozó, teljesítési pályákon alapuló megközelítést követve), ami lehetővé tenné, hogy a felújítással kapcsolatos prioritásokat – az ambíciószint csökkentése nélkül – jelentős mértékben a nemzeti körülményekhez igazítsák.

Rá szeretnénk továbbá mutatni arra, hogy a mélyfelújítás fogalmának a 2. cikkben szereplő meghatározása nem egyértelműen az energiamegtakarításon alapul, és kedvező finanszírozási feltételeket tesz elérhetővé olyan felújítások esetében, amelyek valójában nem tekinthetők mélyfelújításnak.

A Horvát Köztársaság támogatni tudja a 14. cikkben foglalt, az új épületekre vonatkozó, fenntartható mobilitással kapcsolatos rendelkezéseket, de úgy véli, hogy a meglévő épületekre vonatkozó rendelkezések túlságosan megterhelők és nehezen végrehajthatók.

Magyarország nyilatkozata

Magyarország támogatja a klímasemlegességre való átállást, és ennek érdekében elkötelezett olyan hatékony intézkedések meghozatala mellett, amelyek figyelembe veszik a gazdasági és társadalmi megvalósíthatóságot, valamint biztosítják az energiaellátás biztonságát és az energiaárak megfizethetőségét.

Ugyanakkor aggályosnak tartjuk a napenergia épületekbe történő telepítésének kötelezettségét, a földgáztüzelésű kazánok támogatásának rövid határidővel bevezetett tilalmát, és a lakóépületek energiafogyasztásának csökkentésére előírt célkitűzéseket az előírt rövid határidők mellett.

Véleményünk szerint az irányelv rendelkezései aránytalanul nagy gazdasági és társadalmi terhet rónak majd Magyarországra, a célok nem hajthatók végre költséghatékonyan; az előírt határidők nem tarthatók be.

Hangsúlyozzuk, hogy az épületállomány gyorsított, 2040-ig elérni tervezett dekarbonizációjához kellően figyelembe kell venni a tagállamok sajátosságait és eltérő kiindulási helyzetét.

A fent említett aggályok miatt Magyarország nem tudja támogatni a végső kompromisszumos szöveget.

Málta nyilatkozata

Málta továbbra is teljes mértékben elkötelezett az Unió éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéseinek megvalósítása mellett. Málta úgy véli, hogy az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv átdolgozása során a társjogalkotók között a lehető legjobb kompromisszum jött létre, ezért Málta támogatja annak elfogadását.

Mindazonáltal Málta megállapítja, hogy az irányelv végrehajtása során számos – nem utolsósorban műszaki és gazdasági jellegű – kihívással kell majd szembenézni az elfogadott célok teljesítése érdekében. Nagyon nehéz lesz minden épületet úgy felújítani, hogy megfeleljen a kibocsátásmentes épületekre vonatkozó előírásoknak. Ezenkívül bizonyos épülettípusok – többek között a szállodák, idősothtonok és a közepesen magas – magas többszintes épületek, csak hogy néhány példát említsünk – esetében a felújítás műszaki megvalósíthatóságának és gazdasági életképességének a szintje nagyon alacsony, még az energiahatékonysági intézkedésekbe történő, a lehető legnagyobb mértékben költségoptimalizált beruházások mellett is.

A napenergiát hasznosító berendezések valamennyi meglévő, nem lakáscélú épületre történő kötelező telepítésének bevezetése kedvezőtlen hatással lesz a jogi és tervezési követelményekre is, ami azt eredményezheti, hogy azok korlátozottan lesznek telepíthetők tulajdonjogi kérdések, a légtér használata, valamint az ingatlanfejlesztések sűrűsége miatt, ami a műemléki jelentőségű területeken különös problémát jelent.

Lengyelország nyilatkozata

A Lengyel Köztársaság egyetért azzal, hogy az energiahatékonyság – az épületek energiahatékonyságának javítását is beleértve – kulcsfontosságú eszközt jelent a kibocsátáscsökkentési célértékek teljesítése, az energiaellátás biztonságának javítása, az Európai Unió tüzelőanyagok behozatalától való függőségének csökkentése és a végfelhasználók védelme szempontjából.

Lengyelország nagyra értékeli, hogy az irányelv megtárgyalásában részt vevő felek konstruktív hozzáállást tanúsítottak annak érdekében, hogy realisabb megoldások születhessenek. A tárgyalások során – mindenekelőtt ami a távfűtésre vonatkozó rendelkezéseket, az alkalmazott fogalommeghatározásokat és az épületekre vonatkozó tervezett követelményeket illeti – elmozdulás történt az eredeti, leginkább korlátozó jellegű megoldások felől, amelyeket Lengyelország nem fogadott el. Lengyelország nagyra értékeli az elért kompromisszumokat, mind a műszaki megvalósíthatóságot, mind a gazdasági életképességet figyelembe véve.

Lengyelország ugyanakkor megállapítja, hogy az épületek energiahatékonyságáról szóló új irányelvben meghatározott célértékek teljesítése nagy kockázatot hordoz magában, különösen ami az épületek tág értelemben vett korszerűsítését illeti. Hangsúlyozni kell, hogy Lengyelország véleménye szerint a javasolt általános ambíciószintek nem veszik teljes mértékben figyelembe azok megvalósíthatóságát és a jelenlegi gazdasági válságot, amely alatt az energiahatékonyságot elsősorban a legköltséghatékonyabb intézkedések alkalmazásával kellene megvalósítani. Álláspontjaiban a Lengyel Köztársaság többször is hangsúlyozta, hogy a tagállami gazdaságok egyedi jellemzőit figyelmen kívül hagyó túlzottan magas célértékek végső soron negatív gazdasági hatásokkal járhatnak.

Lengyelország következképpen úgy véli, hogy az elfogadott célértékek és az azok elérése érdekében meghozandó intézkedések túlmennek azon, ami még megvalósítható lenne, és azokat szinte már lehetetlen teljesíteni, tekintettel Lengyelország nemzeti körülményeire, gazdaságának szerkezetére, energiaegyensúlyára és a közösségei számára rendelkezésre álló lehetőségekre. Szilárd meggyőződésünk, hogy az új megtakarítási célértékeket nem lehet költséghatékony módon teljesíteni (nem kétséges, hogy az uniós alapokból nyújtott pénzügyi támogatás nagy segítséget jelent majd a célkitűzések eléréséhez, azonban a kötelező korszerűsítési programok következtében továbbra is hatalmas kockázatok állnak majd fenn az építőanyagok rendelkezésre állását, a fizikai munkásokat és az áremelkedéseket illetően).

Mindazonáltal Lengyelország mindent tőle telhetőt megtesz majd az energiamegtakarítási célértékek teljesítése érdekében, miközben szigorúan fenntartja azt az álláspontot, hogy a meghozott intézkedések nem veszélyeztethetik a háztartások és a vállalkozások megélhetését és jólétét.

Szlovákia nyilatkozata

A Szlovák Köztársaság e nyilatkozat útján kijelenti, hogy tartózkodik az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv átdolgozásáról tartott szavazáson.

A Szlovák Köztársaság elismeri az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv fontosságát az épületállomány 2050-ig megvalósítandó dekarbonizációs folyamata szempontjából, továbbá azt is, hogy fel kell gyorsítani a polgárok életszínvonalát fenntartó, társadalmilag igazságos, költséghatékony felújítások ütemét.

A Szlovák Köztársaság ugyanakkor úgy véli, hogy az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv (átdolgozás) 9. cikkében meghatározott pálya túl ambiciózus mind annak ütemét, mind időbeli lefutását illetően is, különösen a lakóépület-állomány vonatkozásában, tekintettel arra, hogy a lakóépület-állomány túlnyomó része a tulajdonosaik használatában van. Ez az ambíciószint komoly társadalmi következményekkel járhat. Szlovákia ellenzi a felújításra irányuló észszerűtlen követelményeket, amelyekhez a lakástulajdonosokat sújtó szankciórendszer társul.

A Szlovák Köztársaságnak komoly aggályai vannak azzal a tervvel kapcsolatban, hogy a háztartásokban 2040-ig ki kell vezetni a fosszilis tüzelőanyagokkal működő kazánokat, mivel a háztartásokban meg kell őrizni a fűtési célú energiaellátást.

A Szlovák Köztársaság határozottan támogatja azt, hogy az épületekben az összes rendelkezésre álló megújulóenergia-technológia alkalmazása egyenlő elbánásban részesüljön.

Mindazonáltal a Szlovák Köztársaság – az alapvető jogok tiszteletben tartása mellett – további, fokozott erőfeszítéseket fog tenni annak érdekében, hogy mozgósítsa a lakástulajdonosok pénzügyi forrásait, és arra ösztönözze őket, hogy energetikai felújítást végezzenek.

Svédország nyilatkozata

Az épületek fontos szerepet töltenek be az energiarendszerekben és ezáltal az energetikai átmenetben. Svédország üdvözlí az arra irányuló ambíciót, hogy az EU-ban javuljon az épületek energiahatékonysága annak érdekében, hogy az ágazat hozzájáruljon a klímasemlegesség 2050-ig való elérésére vonatkozó, hosszú távú célkitűzés teljesítéséhez.

A tárgyalások folyamán Svédország amellettt érvelt, hogy a követelmények ne legyenek túlságosan részletekbe menőek anélkül, hogy az eltérő nemzeti körülményeket kellően figyelembe vennék. Az ilyen megközelítés – amellettt, hogy nem lenne költséghatékony – messzemenő és nemkívánatos gazdasági következményekkel is járhatna az egyéni háztartások és a vállalkozások számára.

Svédország nagyra értékeli a végleges szövegbe bevezetett kedvező változtatásokat, többek között a 9. cikk (2) bekezdése által biztosított azon lehetőséget, hogy a tagállamok figyelembe vegyék a korábban tett erőfeszítéseket és azt, ha a lakóépületek ágazatában eleve kis részarányban használnak fel fosszilis energiát.

Svédország sajnálatosnak tartja, hogy a napenergiára vonatkozó rendelkezések továbbra is homályosak és túl részletesek. Svédországban alacsony mértékű a szoláris besugárzás a téli hónapokban, amikor a legnagyobb az energiaigény.

Svédország teljes mértékben elkötelezett amellettt, hogy a zöld átállás mind nemzeti, mind uniós szinten megvalósuljon.